

DOI: 10.30840/2413-7065.1(70).2019.163776

МОСКАЛЮК Людмила Юріївна

вчителька початкових класів Ізюмської загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів № 2 Ізюмської міської ради Харківської області (Звання – вчитель-методист)

Урок з позакласного читання для учнів 2 класу

Тема. Чарівний світ писанок

Мета: поглибити знання учнів про традиції українського народу та святкування Великодня в інших країнах світу; стимулювати пізнавальну активність та творчу самостійність учнів; розвивати навички свідомого, правильного та виразного читання; збагачувати словниковий запас; виховувати почуття гордості за Україну.

Обладнання: карта-схема проекту, макети великодніх подарунків, взірці писанок різних куточків України, картки Банку знань, макет великоднього кошика, дидактичний матеріал для створення інтернет-сторінки, сигнальні картки, українські писанки, відео «Великодні писанки».

Матеріал до уроку: Ю. Долінська «Скільки треба писанок?», вірші різних авторів про писанки та свято Великодня.

Тип уроку: сприймання та усвідомлення нових знань.

Підготовка до уроку

1. Пошукова група: знайти і підготувати інформацію про музей писанки та пам'ятник українській писанці.

2. Творча група: підготувати міні-виставу «Скільки треба писанок?» за віршем Ю. Долінської.

3. Видавнича група: зібрати вірші про писанку та Великдень, виготовити міні-книжечки у формі писанки.

Оформлення дошки до уроку

Хід уроку

I. Організаційний момент

Успіхи чекають нас,

Ми – старанний, дружний клас.

II. Мотивація навчальної діяльності

1. Створення ситуації успіху

– Діти, як ви вважаєте, чи багато у світі цікавого?

– А чи може людина знати про все, що відбувається у світі?

– Вірно. Людина дізнається про те, що її цікавить, протягом усього життя.

– А вам хочеться дізнатися про щось цікаве?

– Тоді пропоную взяти участь у проекті «У світі цікавого». А щоб він був вдалим, потрібно бути активними, уважними та працьовитими.

III. Повідомлення теми і завдань уроку

Карта-схема проекту

(Частини проекту рухомі, протягом уроку змінюються на макети за темою проекту).

– Завдяки проекту ми потрапимо до багатьох країн світу, дізнаємося, що дарують на Великдень у різних куточках землі, і поринемо у чарівний світ писанок.

Для цього потрібно виконати ряд завдань:

- презентувати саморобні книжки-писанки;
- отримати інформацію із Банку знань;
- дізнатися про музей писанки та пам'ятник українській писанці;
- ознайомитися із віршем Юлії Долінської «Скільки треба писанок?»;
- створити інтернет-сторінку «Чарівний світ писанок»;
- поповнити Банк знань новою інформацією.

IV. Сприймання та усвідомлення нових знань

– З давніх-давен напередодні Великодніх свят українці займаються писанкарством. Зорієнтоване на символічне значення яйця ремесло набуло оригінальності, увібравши в себе всю красу національної культури. Готуючись до уроку, ви також створювали книжечки у вигляді писанок та підбирали вірші. Отже, вам слово.

1. Презентація саморобних книжок

– Вдала презентація дозволяє дізнатися, що є символом Великодня у Чехії. (На карті-схемі проекту слово «Презентація» змінюється на макет зайчика з крашанками).

– Символом Великодня є заєць, адже тільки йому надана честь «висиджувати» крашанки.

2. Інформація із Банку знань

– А зараз усіх, хто презентував книжки, запрошую до Банку знань. Оберіть, будь ласка, картку із додатковим завданням, з яким, на вашу думку, ви впораєтесь.

Картка № 1 (Книга) тестове завдання.

Обери правильну відповідь.

Писанка – це:

А – картина, написана художником;

Б – розмальоване символічними знаками яйце;

В – пристрій для письма.

Картка № 2 (Таємна скринька) впізнати предмет за описом.

У таємній скриньці предмет, за допомогою якого розписують яйця на Великдень. Що це за предмет? (Писачок) (після відповіді учень відкриває таємну скриньку і переконується у правильності своєї відповіді).

Картка № 3 (Знак питання) пояснити значення слова.

Що означають ці слова: Великдень, писанкарство, символічні знаки?

Картка № 4 (Пензлик та олівці) завдання за малюнками. Покажи на малюнках писанку, крапанку, шкрябанку, крашанку і поясни свій вибір.

Картка № 5 (Маска) словесний портрет (завдання з логічним навантаженням на робочій таблиці «Віночок для писанки»).

Склади зі слів-епітетів віночок для писанки та поясни свій вибір (на квіточках слова: красива, великодня, барвіста, кольорова, святкова, чарівна, солодка, новорічна).

Виконане завдання

– Чому не обрано квіточки зі словами: солодка, новорічна?

Картка № 6 (Зеро) відповідь на запитання вчителя.

(Після кожної відповіді всі учні сигналізують про правильність виконаних завдань).

– Інформація із Банку знань дозволяє дізнатися, які крашанки на Великдень дарують у Швеції.

(На карті слова «Інформація із Банку знань» змінюються макетом картонної крашанки).

– У Швеції крашанки роблять із картону, а всередину кожного яйця кладуть по великій цукерці.

3. Робота в парах. Взаємооцінка усіх саморобних книжок

4. Енциклопедія

Пошукова група відшукала інформацію про музей писанки та пам'ятник українській писанці. Надамо їм слово.

1) Звіт пошукової групи (розповідь супроводжується зібраним наочним матеріалом).

Пам'ятник українській писанці було створено за проектом художника Павла Цимбалюка у канадському місті Едмонтон. Він має розмір триповерхового будинку. Складений із сорока частин, з яких утворено різні геометричні фігури.

Музей писанки був створений у тисяча дев'яносто вісімдесят сьомому році. Спочатку колекція зберігалася у церкві Благовіщення, яка була побудована у шістнадцятому столітті. З двохтисячного року музей переїхав у нове приміщення, яке збудовано у формі величезної писанки, висота якої сягає тринадцять з половиною метрів. Цей музей занесено до Королівської енциклопедії Великобританії як місце зберігання шедеврів світового мистецтва. У фондах музею налічується понад десять тисяч писанок, але в експозиції представлено близько трьох тисяч.

2) Словникова робота (Едмонтон, Коломия).

– Відкриємо цікаве у Швейцарії.

(Слово «Енциклопедія» змінюється на макет прикрашеного джерела).

– Швейцарці дотримуються дуже красивого великоднього звичаю – прикрашають джерела композиціями із квітів, стрічок і декоративних яєць.

5. Фізкультхвилинка (тематична)

(Учень по черзі демонструє зображення символів, що використовуються у писанкарстві, діти після кожної картки

промовляють слова вірша, виконуючи вправи).

1. Сонце сяє угорі,

2. Землю зігріває.

3. А від матінки-землі деревце зростає.

4. Пташка лине до небес,

5. Розлилися води...

Приступає до чудес після сну природа.

6. Ознайомлення із віршем Юлії Долінської «Скільки треба писанок?»

1) Бесіда про чарівний світ писанок.

2) Перегляд вірців писанок з різних куточків України (відео та демонстраційний матеріал у групах).

3) Слово про автора (розповідь вчителя про Юлію Долінську).

– Творча група підготувала міні-виставу «Скільки треба писанок?». Надамо їм слово.

4) Виступ творчої групи.

5) Аналіз змісту вірша.

6) Робота з Азбукою почуттів (визначення тону, темпу та інтонації).

7) Читання вірша учнями.

– Маємо можливість завітати і до Австралії.

(Слова «Творчий політ» змінюються макетом шоколадної крашанки).

– В Австралії дуже популярні великодні крашанки із шоколаду або цукру.

7. Хвилинка релаксації (вчитель на фоні повільної мелодії описує, як діти на березі річки розмальовують писанки, учні, закривши очі, уявляють цю картину).

V. Узагальнення та систематизація знань

1. Інтерактивна гра. Створення інтернет-сторінки «У світі писанок» (Демонстраційна – на дошці, індивідуальні – на партах).

Робота в парах.

(Із чотирьох конвертів обирається правильна інформація і «викладається» на інтернет-сторінку (паперовий варіант)).

Завдання для гри, що вкладені в конверти:

У світі писанок

Перший в Україні і єдиний у світі музей писанки відкрито у Коломиї.

Перший в Україні і єдиний у світі музей писанки відкрито у Львові.

Писанка – символ весняного відродження природи.

Писанка – символ весняних свят.

Писанка – невід’ємна частина Великодня.

Писанка – невід’ємна частина Різдва.

Пам’ятник українській писанці створено в Едмонтоні.

Пам’ятник українській писанці створено у Лондоні.

– Створення інтернет-сторінки дає нам можливість дізнатися, що дарують на Великдень у Іспанії.

(Слова «інтернет-сторінка» змінюються макетом подарунка).

– У Великій Британії Великдень – справжнє дитяче свято. У цей час дітям дарують подарунки і солодощі батьки, знайомі, родичі і навіть перехожі на вулицях.

VI. Підсумок уроку

1. Поповнення Банку знань новою інформацією

– Завдяки виконанню цього завдання дізнаємося про Великдень в Іспанії.

(Слова «Нові знання» змінюються на макет квіткового килима).

– На Великдень в Іспанії вулиці вкрияють килимами із квітів.

2. Робота на контрольних картках-схемах проекту

(Робота на картках, де запитання потрібно поєднати з відповідями за темою).

Швеція	Подарунки і солодощі для дітей
Велика Британія	Картонні крашанки з цукерками
Австралія	Символ Великодня – Зайчик
Чехія	Крашанки із шоколаду або цукру
Швейцарія	Вулиці у квіткових килимах
Іспанія	Прикрашені декоративними яйцями джерела

3. – Молодці! Проект завершено. Дякую за хорошу роботу.

VII. Ознайомлення з виставкою книг та журналів

VIII. Домашнє завдання

DOI: 10.30840/2413-7065.1(70).2019.163855

СИНІЛЬНИК Віра Вікторівна

вчителька початкових класів НВК «Гімназія – ЗНЗ I ступеня міста Обухова імені Володимира Мельника» Київської області (Звання – вчитель-методист)

Урок з курсу українознавства «Я люблю Україну», 3 клас

Тема. Українська національна іграшка. Міні-проект «Якими іграшками гралися наші бабусі?»

Мета: ознайомити учнів з українськими народними іграшками, їх видами, зокрема лялькою-мотанкою; вчити